

Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2017

NORRBOTTENS LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2018

Sammanfattning

Tillväxten i världshandeln har nu tagit rejäl fart efter svackan 2015-2016. Det medför en fortsatt utbredd global optimism hos företagen. För första gången på tio år uppvisar alla OECD-länder positiv tillväxt. Det är ett mycket starkt stämningssläge i den amerikanska ekonomin och en oväntat stark tillväxt i euroområdet. Sveriges arbetsmarknad är fortsatt stark med hög ekonomisk tillväxt. Den starka tillväxten i omvärlden och i Sverige har smittat av sig på länet, där företagens optimism om den framtida efterfrågan av varor och tjänster ökat.

Inför det närmaste halvåret är det länets företag inom personliga och kulturella tjänster (där delar av besöksnäringen ingår), vård och omsorg samt företagstjänster som är mest optimistiska. Gruvnäringen i länet bedömer en fortsatt oförändrad efterfrågan av sina produkter. Inom offentlig verksamhet är det offentlig förvaltning inom staten, vuxenutbildningen samt barnomsorgen som förväntas ha störst efterfrågan av deras tjänster.

Sysselsatta ökar

Sysselsättningen bedöms under perioden 2017-2018 att öka med omkring 650 personer. Det skulle innebära att antalet sysselsatta i slutet av 2018 i Norrbottens län skulle uppgå till omkring 118 000 personer i åldersgruppen 16-64 år. Den största sysselsättningsökningen under prognosperioden bedöms ske inom företagstjänster, vård och omsorg, grundskola, bygg, delar av tillverkningsindustrin samt transport.

Ett fortsatt starkt konjunkturläge innebär att efterfrågan på arbetskraft ökar och behovet av att nyrekrytera tilltar. Dock kan bristen på arbetskraft med rätt kompetens medföra att länets arbetsgivare inte kan växa i den takt som planerats. Den prognosticerade sysselsättningsökningen kan därmed äventyras, detta trots en god tillväxt och ökad efterfrågan.

Arbetslösheten minskar

Den relativa arbetslösheten i Norrbottens län är påtagligt lägre än riksgenomsnittet. I slutet av 2016 var cirka 8 750 personer öppet arbetslösa eller deltog i program med aktivitetsstöd. Det motsvarade en relativ arbetslöshet på omkring 7 procent av den registerbaserade arbetskraften i åldersgruppen 16-64 år.

Fram till slutet 2017 bedöms antalet inskrivna arbetslösa ha minskat till strax under 8 600, vilket innebär en relativ arbetslöshet på cirka 6,8 procent. Minskningen bedöms fortsätta med cirka 300 personer fram till slutet av 2018, vilket skulle innebära en relativ arbetslöshet på omkring 6,4 procent.

Arbetslöshetens sammansättning

Det finns stora skillnader i arbetslöshet mellan olika grupper. Främst finns en tydlig vattendelare mellan personer med utbildning och de personer som har en bristande utbildningsbakgrund. Arbetslösheten bland de med endast förgymnasial utbildning fortsätter att ligga kvar på en hög nivå (21,5 procent), samtidigt som den för de med utbildning ligger på en betydligt lägre nivå, gymnasial utbildning 5,5 procent och eftergymnasial utbildning 3,8 procent.

Den stora skillnaden i arbetslöshet bland inrikes födda (4,7 procent) och utrikes födda (21,5) består. Ungdomsarbetslösheten (9,4 procent) har stadigt minskat som en effekt av en förbättrad arbetsmarknad samt mindre ungdomskullar. Arbetslösheten för olika grupper, som presenteras i bilaga tre i den fullständiga Prognosen, är för länets del lägre än genomsnittet för landet i samtliga grupper förutom inrikes födda.

Tider i arbetslöshet

Ett skiftande konjunkturläge på arbetsmarknaden skapar stora svängningar bland de korttidsinskrivna, medan den i mindre utsträckning påverkar de med långa inskrivningstider. Gruppen inskrivna arbetslösa som inte haft ett arbete de senaste 12 månaderna utgör cirka en tredjedel av det totala antalet inskrivna arbetslösa. Gruppen har de senaste två åren legat relativt stabilt på omkring 2 700 personer.

Ett flertal av de med långa inskrivningstider utan arbete tillhör någon av grupperna med svagare arbetsmarknadsanknytning, som till exempel funktionshindrade med nedsatt arbetsförmåga, utomeuropeiskt födda och personer med endast en förgymnasial utbildning.

Utmaningar på länets arbetsmarknad

Befolkningen i den yrkesverksamma åldersgruppen 20-64 år uppgick till cirka 140 300 år 2016. Det var en minskning med omkring 400 personer jämfört med året innan. En utveckling som sannolikt fortsätter om länet inte rustar den arbetskraft som finns tillgänglig. Nyanlända personer utgör här ett viktigt tillskott till länets arbetskraft.

För att klara länets tillväxt och välfärd är det av stor vikt att grupper som har eller har haft en längre väg ut på länets arbetsmarknad integreras i snabbare takt. Nedan ett urval av länets utmaningar för att klara tillväxt och välfärd:

- ökande informations- och vägledningsinsatser och yrkesväxling från yrken med liten efterfrågan till yrken med stor efterfrågan
- tillvarata kompetens som tillgängliga arbetskraft har: till exempel personer med funktionsnedsättning, utländsk bakgrund och äldre arbetssökande.
- framgångsrik integration möjliggör ökad arbetskraft
- organisationsöversyn vid brist på rätt kompetens, ”rätt kompetens på rätt plats”

Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:
arbetsformedlingen.se/prognoser